

Karelský medvedí pes

21.01.2014

Vo Fínsku patrí k najobľúbenejším, u nás je...

Vo Fínsku patrí k najobľúbenejším, u nás je po západosibírskej lajke druhým najpočetnejším zo severských poľovných plemien.

Keď prichádzame do Marcelovej, obce neďaleko Komárna, štvornohá Stella má práve za sebou úspešnú dohľadávku.

Čierno-biele plemeno na [Slovensku](#) zatiaľ nie je celkom bežné. Prvé karelské medvedie psy sa k nám dostali až v osemdesiatych rokoch minulého storočia. V súčasnosti je podľa Imricha Füleho, predsedu Klubu chovateľov severských poľovných psov, v plemennej knihe zapísaných okolo tristoštyridsať „karelákov“, z toho poľovnícky aktívnych je do šesťdesiat.

Láska od detstva

Georgíne Židekovej, poľovníčke z Marcelovej, sa karelské medvedie psy páčili od malička. Svoj sen si však začala naplňovať až pred šiestimi rokmi, keď s manželom hľadali psa, ktorý môže absolvovať farbiarske skúšky. „O karelákoch sme všade čítali, aké sú inteligentné. Napokon sme si vybrali sučku, nie však na produkciu potomstva, ale preto, že má jemnejšiu a prítulnejšiu povahu než pes.“ Šteniatko, ktoré si dovezli z okolia Prahy, vycvičili, neskôr Stella absolvovala farbiarske skúšky malých plemien a teraz pravidelne sprevádza Georgína s jej manželom Jaroslavom Zahradníkom buď do ich zvernice, alebo na poľovačkách. A neraz na požiadanie iných poľovníkov dohľadáva zver. „Stella má obrovskú vytrvalosť, zvládne každý terén a je veľmi múdra,“ chváli svoju zverenkyňu majiteľka. Ale prezradí aj to, že napriek poslušnosti väčšmi rešpektuje povel jej

partnera.

Karjalankarhukoira

Tak znie názov tohto silného a nebojácneho plemena v Karelskej oblasti na fínsko-ruských hraniciach, kde ho využívali najmä na lov medveďov, losov a diviakov. Podľa štandardu Medzinárodnej kynologickej federácie sa zaraďuje do piatej skupiny FCI medzi špice a pôvodné plemená, do sekcie severských poľovných psov. Má hustú čierno-bielu srst s rovnými pesíkmi a mäkkou podsadou, vztyčené ušnice a huňatý chvost, ktorý sa oblúkovito stáča na chrbát. Ideálna výška psa v kohútiku je päťdesiatšesť centimetrov plus-mínus tri centimetre, sučky o päť centimetrov menej.

Karelský medvedí pes patrí spolu s lajkou k najodvážnejším severským plemenám, s hlboko zakoreneným loveckým pudom. Vyznačuje sa vynikajúcim čuchom, ktorý mu umožňoval v krajine pôvodu vyhľadávať medvede počas zimného spánku v brlohu. Zároveň je odolný proti tuhej zime, nepriaznivým poveternostným podmienkam a hlavne má veľmi dobrú orientačnú schopnosť.

Ak sa rozhodnete pre „kareláka“, počítajte aj s jeho ostrosťou, rezervovanosťou až odmeranosťou k cudzím ľuďom a nie vždy s priateľskou povahou. S inými psami sa neodporúča chovať. „Ale netvrším, že tieto vlastnosti sa výchovou od útleho veku nedajú pozitívne ovplyvniť,“ dopĺňa Imrich Füle. Napríklad Stella sa stala ľahko ovládateľnou i vďaka množstvu podnetov a pracovných príležitostí. Hoci pri Marcelovej nemajú veľa diviakov, s Jaroslavom často chodievala na poľovačky do Tatier. „Karelák je dosť tvrdohlavý, vie sa uraziť, ale dobrý prístup svojmu pánovi stokrát vráti. Ak na ňu zakričím iným hlasom ako obyčajne, dá mi to jasne najavo,“ dokresľuje majiteľ obraz plemena.

Ako poľuje

V revíri je karelský medvedí pes temperamentný, rýchly, ale nesmie byť agresívny. Vo Fínsku vyšľachtili jedince, ktoré sa nepúšťajú do kontaktu so zverou, lebo napríklad medveď by ich usmrtil. „Pri karelákoch dokonca nie je vhodné ani to, aby útočili na zver spredu, ale majú ju vyštekávať zozadu,“ konštatuje I. Füle a dodáva: „Starí poľovníci tvrdia, že tieto psy natlačia zver na lovca. No nie je to tak. Napríklad losa majú k lovcovi pritiahnúť, a nie natlačiť. Je to problém, o ktorom v kynológii už roky diskutujeme.“ Taktika lovu karelských medvedích psov spočíva, podľa klubového predsedu, v čomsi inom. „Veď priznajme si, čo je takýto pes pre veľkého jeleňa či losa. Nech si len šteká! Keď to už obra unaví, začne psa odháňať. A ten bude cívať smerom k poľovníkovi, ku ktorému pritiahne aj zver.“

Podobnú situáciu však u nás nezažijete, lebo s karelským medvedím psom možno loviť len diviačiu zver, ktorú buď drží na mieste, alebo durí. Veľkého kanca či diviačicu však väčšinou naženie na strelcov. „Pri dohľadávaní postrelenej zveri sa po vypustení z farbiarskeho remeňa rozbehne doprava alebo doľava a so zdvihnutým nosom postupuje za čerstvým pachom. Ohotne pritom hlási živú aj zhasnutú zver,“ upresňuje Jaroslav Zahradník.

Drahý špás

Vo Fínsku považujú karelského medvedieho psa za svoje národné plemeno, ktoré len neradi vyvážajú do zahraničia. Štandardné šteňa tam stojí v priemere tisíc až dvetisíc eur, od uznávaných chovateľov podstatne viac. Na porovnanie – na Slovensku sa bežná cena pohybuje od štyristopäťdesiat do päťsto eur, do kvalitného jedinca však treba investovať aj dvojnásobok.

Kto uvažuje o chove tohto plemena, mal by mať tiež dostatok voľného času. Karelský medvedí pes totiž potrebuje byť takmer stále v kontakte s majiteľom. „Nemusíte s ním denne nabehať desiatky kilometrov, ale, samozrejme, keď s ním pôjdete von, vždy sa poteší. Toto plemeno kedysi po celý rok žilo s poľovníkom priamo v lese,“ uzatvára Imrich Füle.

Mária Inšitorisová